

HƯỚNG DẪN GIẢNG DẠY MÔN HỌC NĂM HỌC 2023-2024

Môn: Giáo dục địa phương tỉnh Nam Định

(Kèm theo Công văn số /SGDDĐT-GDTrH ngày / /2023 của Sở GDĐT về việc Hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục trung học năm học 2023-2024)

Thực hiện các yêu cầu chung theo Công văn hướng dẫn thực hiện nhiệm vụ giáo dục trung học năm học 2023-2024 của Sở Giáo dục và Đào tạo (GDĐT), trong đó chú trọng một số nội dung cụ thể sau:

1. Thực hiện nội dung, chương trình giáo dục

a) Lớp 9 và lớp 12: Thực hiện theo hướng dẫn tại Công văn số 144/SGDDĐT-GDTrH ngày 16/2/2017 của Sở GDĐT về thực hiện nội dung Giáo dục địa phương tỉnh Nam Định từ năm học 2016-2017.

b) Lớp 6, lớp 7, lớp 8, lớp 10 và lớp 11:

Thực hiện theo Chương trình giáo dục phổ thông ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26/12/2018 của Bộ giáo dục và Đào tạo (GDĐT) về triển khai chương trình giáo dục địa phương bao gồm những vấn đề cơ bản hoặc thời sự về văn hoá, lịch sử, địa lí, kinh tế, xã hội, hướng nghiệp của Nam Định.

Các đơn vị ưu tiên phân công giáo viên đảm nhận các nội dung phù hợp với chuyên môn của giáo viên. Xây dựng kế hoạch dạy học các chủ đề/bài học Nội dung giáo dục của địa phương phù hợp với kế hoạch dạy học các môn học có nội dung liên quan, phê duyệt Kế hoạch trước khi thực hiện, đảm bảo hoàn thành chương trình năm học đáp ứng yêu cầu về chất lượng giáo dục; tích cực trang bị cho học sinh những hiểu biết về nơi sinh sống, bồi dưỡng cho học sinh tình yêu quê hương, có ý thức tìm hiểu và vận dụng những điều đã học để góp phần giải quyết những vấn đề của quê hương.

2. Thực hiện phương pháp và hình thức dạy học

- Tích cực vận dụng các PPDH, KTDH tích cực qua từng hoạt động dạy học; áp dụng các phương pháp tích cực hoá hoạt động của học sinh, trong đó giáo viên đóng vai trò tổ chức, hướng dẫn hoạt động cho học sinh, tạo môi trường học tập thân thiện và những tình huống có vấn đề để khuyến khích học sinh tích cực tham gia vào các hoạt động học tập, tự phát hiện năng lực, nguyện vọng của bản thân, rèn luyện thói quen và khả năng tự học, phát huy tiềm năng và những kiến thức, kĩ năng đã tích lũy được để phát triển bản thân; tăng cường các hoạt động trải nghiệm, gắn bài học với thực tiễn địa phương...

- Chú ý các hoạt động học tập của học sinh bao gồm hoạt động khám phá vấn đề, hoạt động luyện tập và hoạt động thực hành (ứng dụng những điều đã học để phát hiện và giải quyết những vấn đề có thực trong đời sống), được thực hiện với sự hỗ trợ của thiết bị dạy học, đặc biệt là công cụ tin học và các hệ thống tự động hoá của kĩ thuật số.

- Đa dạng hoá hình thức tổ chức dạy học: học lí thuyết, thực hiện bài tập, trò chơi, đóng vai, dự án nghiên cứu, tham gia xêmina, tham quan, cắm trại, đọc sách, sinh hoạt tập thể, hoạt động phục vụ cộng đồng, gắn liền với thực tiễn địa phương (những

vấn đề về văn hoá, lịch sử truyền thống, địa lí, kinh tế-xã hội, chính trị, môi trường, âm nhạc, làng nghề của chính địa phương học sinh đang sinh sống và học tập).

- Tuỳ theo mục tiêu, tính chất của hoạt động, học sinh được tổ chức làm việc độc lập, làm việc theo nhóm hoặc làm việc chung cả lớp nhưng phải bảo đảm mỗi học sinh được tạo điều kiện để tự mình thực hiện nhiệm vụ học tập và trải nghiệm thực tế, từ đó học sinh tự nhận biết được những vấn đề về văn hoá, lịch sử truyền thống, địa lí, kinh tế - xã hội, chính trị, môi trường... của nơi mình sinh sống.

Lưu ý : Bài dạy/chuyên đề giáo dục địa phương có thể dạy theo các phương pháp dạy học khác nhau, khuyến khích dạy học gắn liền với thực tiễn, dạy học theo dự án, đóng vai...

3. Thực hiện kiểm tra, đánh giá

Việc kiểm tra, đánh giá nội dung giáo dục địa phương tỉnh Nam Định đối với các lớp 9 và lớp 12 tích hợp, lồng ghép vào việc kiểm tra đánh giá các môn học thực hiện triển khai nội dung giáo dục địa phương theo Công văn 144/SGDDĐT; đối với các lớp 6, 7, 8, 10 và lớp 11 thực hiện theo Thông tư số 22/2020/TT-BGDĐT ngày 20/7/2021 của Bộ GDĐT về đánh giá xếp loại học sinh phổ thông, trong đó:

- Chú ý đánh giá vì sự tiến bộ của học sinh, coi trọng việc động viên, khuyến khích sự cố gắng trong rèn luyện và học tập của học sinh, không so sánh học sinh với nhau; đa dạng hoá hình thức đánh giá, kết hợp giữa đánh giá thường xuyên và đánh giá định kì, trong đó chú trọng đánh giá thường xuyên;

- Đánh giá bằng nhận xét theo 02 (hai) mức: Đạt, Chưa đạt.

- Kiểm tra, đánh giá thường xuyên được thực hiện trong quá trình dạy học và có 02 lần ghi kết quả đánh giá thường xuyên trong mỗi học kì; ghi kết quả đánh giá thường xuyên vào Sổ theo dõi và đánh giá học sinh (theo lớp học) để sử dụng trong việc đánh giá kết quả học tập môn học theo quy định;

- Đánh giá định kì được thực hiện 02 lần trong một học kì (01 lần giữa kì và 01 lần cuối kì). Hình thức đánh giá định kì có thể làm bài kiểm tra (trên giấy hoặc trên máy tính), bài thực hành hoặc dự án học tập với thời lượng là 45 phút. Đề kiểm tra đánh giá định kì được xây dựng dựa trên ma trận, đặc tả đề đảm bảo yêu cầu cần đạt của chương trình giáo dục môn học.

4. Xây dựng Kế hoạch giáo dục của giáo viên và kế hoạch bài dạy (giáo án)

Căn cứ kế hoạch giáo dục môn học, kế hoạch của tổ chuyên môn đã được phê duyệt, mỗi giáo viên cần xây dựng kế hoạch giáo dục của cá nhân trong năm học (tham khảo khung Kế hoạch giáo dục của giáo viên tại Phụ lục V đính kèm Công văn 367/SGDDĐT-GDTrH ngày 23/3/2021 của Sở GDĐT); Kế hoạch bài dạy (giáo án) cần bảo đảm các yêu cầu về phương pháp dạy học, kĩ thuật dạy học, phương pháp và công cụ kiểm tra, đánh giá, thiết bị dạy học và học liệu, nhằm phát triển phẩm chất, năng lực của học sinh trong quá trình dạy học; mỗi bài học được xây dựng thành các hoạt động học, chú trọng đến các nội dung cốt lõi để tổ chức dạy học, phải đảm bảo đúng yêu cầu cần đạt trong chương trình Giáo dục địa phương từng khối lớp... (tham khảo khung Kế hoạch bài dạy của giáo viên tại Phụ lục kèm Hướng dẫn này).

5. Một số lưu ý trong quá trình triển khai

- Tích cực đưa nội dung Giáo dục địa phương tỉnh Nam Định lớp 6, 7, 8, 10 và lớp 11 vào sinh hoạt tổ nhóm chuyên môn, tập trung vào các nội dung chủ yếu như: thảo luận các vấn đề khó trong chương trình, ghi lại những nội dung còn băn khoăn về độ chính xác, chưa phù hợp với đối tượng học sinh, tham mưu điều chỉnh những nội dung còn chưa phù hợp, bổ sung những ngữ liệu tiêu biểu của địa phương...; phân tích các bài học minh họa theo hướng dẫn đánh giá giờ dạy của Công văn 5555/BGDĐT-GDTrH ngày 08/10/2014 của Bộ GDĐT về việc hướng dẫn sinh hoạt chuyên môn và đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá.

- Các nhà trường chủ động lựa chọn chủ đề giảng dạy trong mỗi học kì sao cho phù hợp với tình hình đội ngũ và thực tiễn của đơn vị. Các giáo viên tham gia giảng dạy nội dung giáo dục địa phương chú ý phối hợp để triển khai thực hiện chương trình hiệu quả và xây dựng đề kiểm tra định kì đáp ứng tốt yêu cầu cần đạt của chương trình.

- Tài liệu tham khảo: GV và HS có thể tham khảo thêm tài liệu: cổng thông tin điện tử Nam Định (<https://namdinh.gov.vn>); sử dụng số liệu mới của Tổng cục thống kê (www.gso.gov.vn) để bổ sung số liệu mới về việc làm, nhu cầu việc làm; cập nhật tính thời sự của thông tin liên quan kiến thức trong bài học, thực tiễn của địa phương...

- Trang thiết bị dạy học: Tăng cường đảm bảo các yêu cầu tại Phụ lục VI, đính kèm Công văn 367/SGDĐT-GDTrH ngày 23/3/2021 về thiết bị; sử dụng bản đồ tỉnh Nam Định; tích cực ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học...

PHỤ LỤC

Gợi ý mẫu KẾ HOẠCH BÀI DẠY/GIÁO ÁN

Thời gian thực hiện: (số tiết)

Ngày soạn.....

TÊN BÀI DẠY/CHỦ ĐỀ:

I. Mục tiêu

1. Năng lực:

a) Năng lực chung

b) Năng lực đặc thù.

2. Phẩm chất

II. Thiết bị dạy học và học liệu

1. Thiết bị, CNTT (tích cực ứng dụng CNTT vào các hoạt động DH)

2. Học liệu

III. Tiến trình bài dạy

1. Hoạt động 1: Mở đầu/Khởi động/Đặt vấn đề (thời gian...)

a. Mục tiêu (tạo hứng thú, tái hiện kiến thức cũ, tạo tình huống có vấn đề ...)

b. Nội dung (Nhiệm vụ hoạt động: Sử dụng học liệu, thiết bị, PPDH, KTDH ... làm gì? để đạt mục tiêu của hoạt động).

Lưu ý: Ngoài học liệu trong tài liệu, giáo viên nên bổ sung những học liệu liên quan gắn liền với địa phương học sinh đang sinh sống và học tập để phục vụ dạy học

c. Sản phẩm: Sản phẩm của học sinh cần đạt là gì (hoàn thiện phiếu học tập, sản phẩm của nhiệm vụ hoạt động...)

d. Tổ chức thực hiện

- Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ (Gv giao nhiệm vụ rõ ràng, hấp dẫn; HS tiếp nhận nhiệm vụ hứng thú...).

- Bước 2: Hs thực hiện nhiệm vụ (cá nhân/theo nhóm/theo cặp...)

- Bước 3: Tổ chức cho HS báo cáo, đánh giá kết quả học tập...

- Bước 4: Chuẩn hóa kiến thức (có thể đóng khung kiến thức chuẩn theo yêu cầu cần đạt trong chương trình)

2. Hoạt động hình thành kiến thức (trình bày các bước tương tự HĐ1)

a. Mục tiêu (tạo hứng thú, tái hiện kiến thức cũ, tạo tình huống có vấn đề ...)

b. Nội dung (Nhiệm vụ hoạt động: Sử dụng học liệu, thiết bị, PPDH, KTDH ... làm gì? để đạt mục tiêu của hoạt động).

Lưu ý: Ngoài học liệu trong tài liệu, giáo viên nên bổ sung những học liệu liên quan gắn liền với địa phương học sinh đang sinh sống và học tập để phục vụ dạy học.

c. Sản phẩm: Sản phẩm của học sinh cần đạt là gì (hoàn thiện phiếu học tập, sản phẩm của nhiệm vụ hoạt động...)

d. Tổ chức thực hiện

- Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ (Gv giao nhiệm vụ rõ ràng, hấp dẫn; HS tiếp nhận nhiệm vụ hứng thú...).
- Bước 2: Hs thực hiện nhiệm vụ (cá nhân/theo nhóm/theo cặp...)
- Bước 3: Tổ chức cho HS báo cáo, đánh giá kết quả học tập...
- Bước 4: Chuẩn hóa kiến thức (có thể đóng khung kiến thức chuẩn theo yêu cầu

3. Hoạt động luyện tập (*trình bày các bước tương tự HĐ1,2*)

4. Hoạt động vận dụng (*trình bày các bước tương tự HĐ1,2*)

IV. Rút kinh nghiệm sau bài dạy: ghi lại những vấn đề cần thay đổi (nguồn học liệu, thiết bị, phương pháp, cách thức tổ chức...) cho bài dạy hiệu quả hơn.